

Rellotge de sol de la pallissa del mas Serra

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 12 Parcela 36
Emplaçament Veïnat de la Serra
Alçada: 129

Coordenades:

Latitud: 41.72385
Longitud: 2.62871
UTM Est (X): 469118
UTM Nord (Y): 4619183

Classificació

Número de fitxa 08082 - 105
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La humitat i l'aigua es filtra de mica en mica entre el mur constructiu i el pla de morter de calç, descalçant la superfície del rellotge, del qual ja només en queden poques restes.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Forma part de l'edifici que està protegit amb el nivell 2 del Catàleg de Béns Protegits.
Data aprovació: dc., 31/10/2012 - 12:00
Accés Fàcil
Titularitat Privada
Titular: 08081A012000360000BP

Fitxes associades:

[Pallissa del Mas de La Serra](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló Bolart
dj., 20/01/2022 - 10:42

Descripció

Relloste de sol situat a mitja alçada, a mà esquerra de la façana principal de la pallissa del mas Serra. És del tipus vertical declinant, amb orientació sud-est. El rellotge està realitzat amb un arremolinat de morter de cal, creant un pla rectangular que s'eixampla per la seva base esquerra, on coincideix amb la part superior del contrafort que fa cos amb el mur i li serveix de reforç per resistir a l'empenta de l'arc de la portalada. S'hi observen tan sols l'extrem de les línies horàries que assenyalen les hores des de les sis del matí a les dotze del migdia i el gnòmon, de vareta de ferro collat a la paret. S'identifiquen restes molt minses de policromia rogenca emmarcant el rellotge i a nivell de la línia horària de les dotze. La ubicació del rellotge en aquest indret rau en què contràriament a la casa pairal, que té la façana principal orientada al nord-oest, la pallissa està situada a l'altre costat de l'era on el sol irradia de bon matí.

Observacions:

Aquest rellotge no consta a l'inventari de la Societat Catalana de Gnomònica.

Història

En el fogatge de Ramió de 1497 s'esmenta el cognom Serra.

L'any 1607, s'inscriu en el llibre d'òbits el difunt Antoni Serra, del mas de la Serra.

L'any 1652, la casa o alguna de les dependències d'aquesta és habitada pel matrimoni format per Miquel Duran i Petronella, ambdós d'Hostalric, que s'hi instal·len fugint del perill de contagi de la pesta bubònica. Durant la seva estança, neix la Maria, que és batejada a l'ermita de La Serra.

L'any 1686, en el llibre de bateigs consta el bateig a l'ermita de Maria, filla de Margarida i de Josep Serra del mas Serra i batlle de n'Orri dels dominis de Cabrera. L'any 1687, el mateix Josep Serra i batlle de n'Orri és padrí en el baptisme del noutat dels masovers del mas Segalar.

L'any 1689 mor Francesc Serra.

L'any 1704 és enterrat "en lo vas de casa d'en Serra, un fill albat de Josep Serra i de Victòria, sa muller".

L'any 1731 la casa és de la pubilla, Elisabet Serra, que està casada a Joan Puiggermanal.

L'any 1736 mor Maria Àngela Serra, vídua "habitant lo Mas Serra".

L'any 1737, hi consten com a masovers el matrimoni format per Sebastià Dalmau i Francesca Horta.

L'any 1742 la casa és de Josep Serra. En el registre del llibre d'òbits s'hi inscriu la mort del mosso de la casa, Isidre Perejoan, de Breda "habitant per mosso a casa d'en Josep Serra".

L'any següent (1743) mor Josep Serra. I el mateix any neix Maria Puiggermanal i Serra, filla de Joan i Elisabet Serra (1710 - †1768).

L'any 1749 mor Joan Forner, de vuitanta anys que vivia a la casa, sense especificar si era pastor, masover o mosso.

L'any 1846 el masover és Joan Masó.

En el cadastre de 1862 la propietat ha passat a mans Martí Puigjermanal d'Hostalric. En aquest moment el propietari declara tenir setze quarteres de secà, mitja quartera de vinya, vuit quarteres de sureda, una quartera d'albereda, dues-centes una quarteres de bosc i trenta-cinc quarteres i mitja de terra erma. Disposaven també d'una parella de bous i també de dues eugues i varis caps de ramat.

En el padró municipal de 1889, el propietari és el mateix, però a la casa hi viu una família de masovers, Feliu Guitart Defaux (vidu) amb el seu fill, la nora i el nét (Francesc Guitart Brugués maridat amb Francesca Vellvert Ribas i la nena, Joaquina)

Tot i que els propietaris sempre van tenir-hi la residència pròpia, hi havia masoveria i diferents dependències habilitades per als diferents treballadors i masovers. En els censos parroquials dels residents de Ramió d'inicis del segle XX i fins ben bé mitjans del mateix segle, es documenten els noms dels diferents masovers.

De 1905 a 1914 hi viu el matrimoni format per Nicolau Nadal i Emília Sureda i els seus fills (Josep, Mercè, Joan, Francesc i Antoni). També hi viuen dos pastors, (Salvador Castanyer i Joaquim) la minyona (Rita Xamaní) i un sagal (Emili Bagot i Nadal).

De 1918 a 1927 consten, sense precisar el següents estadants: Francesc Reixach, Josep Reixach, Àngel Reixach, Lluís Reixach, Joaquim Reixach, Josepa Sitjà i Jaume Vila.

De 1928 a 1948 consten el matrimoni format per Joan Bayès Rovira (†1944) i Francesca Font Riera (1948) i els seus fills (Paula, Josep, Josepa, Andreu, Teresa, Vicenç, Maria, Remei, Montserrat, Salvador i Ramon). L'Andreu es casa l'any 1933 amb Maria Xamaní Fonollet (†1948) que viuran i treballaran al mas amb els seus quatre fills. Aquesta darrera però, mor molt jove, amb només trenta quatre anys.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de Béns Protegits; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

LLINÀS i POL, Joan i MERINO SERRA, Jordi (2001). El patrimoni de la Selva: inventari històric, artístic i arqueològic dels municipis de la comarca. Consell Comarcal de La Selva.

